

Джон Уиндъм

Диво цвете

Само не госпожица Фрай! Който и да е друг, но не Фелисити Фрай! Нека други скачат при звъна на будилника, да измиват набързо лицата си от паяжината на съня, да се обличат на бегом и да очакват с нетърпение кипването на кафето. Нека те да си горят езичите, а след това да хукват за работа като роботчета с батерийки, да сключват сделки, да реализират грандиозни начинания...

Нека те, но не и Фелисити Фрай. Защото днес е продължение на вчера, а вчера и днес, вчера и днес – та нали това представлява животът. Да живееш не означава да тиктакаш като стenen часовник. Животът е нещо непрекъснато и в него нищо не трябва да се повтаря, за да се помни завинаги – на сън и на яве. Тъй като доста често е кратък...

Точно затова не трябва да се бърза. Госпожица Фрай не бързаше. Никога не се мятеше с главата надолу в новия ден, а се излежаваше дълго, заслушана в птичите песни и забила поглед в розовеещото небе. Когато птиците млъкваха и политаха за ежедневното търсене на храна, светът оставаше без звуци и Фелисити ставаше неспокойна. Затаила дъх, тя очакваше поне един звук, за да се убеди, че светът не е прекратил съществуването си – както вероятно някога ще стане... Може още днес, може още в тази секунда. Към небето ще се вдигнат кълба дим, извиващи се като пипалата на Медуза, и ще известят онази тишина, която ще бъде края на света. Тези кълбести стълбове пресъстваха непрекъснато в подсъзнанието на Фелисити, мразеше ги отдавна и се страхуваше от тях, тъй като за нея те бяха символ на победилата Наука. Може науката да е наистина нещо забележително, но за Фелисити тя беше враг на всичко живо по белия свят. Някакво кристално образувание върху оголената кора на човешкия мозък, нещо безчувствено, безмислено и едновременно с това заплашително, което внушава страх, както огънят внушава страх у животните.

Точно затова Фелисити се вслушваше толкова тревожно в тишината. Накрая птичка изчирика, друга й отвърна. В двора на близката ферма забумтя трактор. Макар той също да бе продукт на науката, този звук успокои Фелисити Фрай. Тя въздъхна с облекчение и започна да се стяга за работа. Имаше достатъчно време да стигне до училището по пътеките край полето, без да бърза.

Слънцето беше ниско на небосвода. Денят обещавахе да е горещ, но все още беше свежо и кристалните росни капчици потръпваха нежно по листата и тревите. Бавни и търпеливи крави, все още с празни вимета, мятаха равнодушни погледи към госпожица Фрай. Високо в небето запя чучулига. Млад дрозд я оглеждаше подозрително, кацнал на живия

плет. Лек ветрец галеше басмената ѝ рокля и ласкаеше тялото ѝ.

Тогава от небето се чу слаб шум, който постепенно се усилваше и премина в рев. После отгоре дойде раздиращ ушите вой от сопла на реактивен самолет – Науката в полет. Госпожица Фрай запуши уши с длани и изчака да утихне, а после със сълзи на очи заплаши с юмрук отдаляващия се реактивен звяр и всичко, което той олицетворяваше.

Нарушеното от самолета спокойствие постепенно се възстановяваше. Но това не означава, че няма да настъпи ден, когато потресенията ще бъдат вече толкова много, че нищо няма да може да се възстанови. Репетиция за смъртта – помисли си госпожица Фрай, – множество малки смърти, преди да настъпи последната огромна... Колко глупаво е, че приемам всичко това близко до сърцето си, че се чувствам виновна пред цялото човечество... Аз не съм отговорна за случващото се и не за собствената си душица се страхувам. Тогава защо страхът за всичко наоколо сковава сърцето ми?

Фелисити се заслуша. Нищо, освен птичи песни. И пак закричи към училището под нежната ласка на вятъра.

* * *

Когато отвори вратата на класната стая, жужащият пчелен кошер мигом млъкна. Всички розовобузести детски лечица, украсени с перчемии или плитчици, се обърнаха към нея.

– Добро утро, госпожице Фрай – казаха в хор и млъкнаха.

Фелисити долови някакво очакване и се огледа, за да види онова, на което трябваше да обърне внимание. На учителската маса в малка вазичка стърчеше самотно цвете.

Никога по-рано не беше виждала такова цвете. Без да откъсва очи от него, тя седна на стола и започна внимателно да разглежда дивното растение. Цветът му не беше прост като полските цветя, но не бе и сложен. В една чиста багра, с приятна за очите форма на листенцата, но без излишната строгост на градинските цветя. В основата си листенцата бяха бледорозови и постепенно ставаха алени. Бяха като тръбички, напомняха по нещо на орхидеите, но Фелисити никога не беше виждала такава орхидея.

Тя се наведе и огледа чашката на цвета. Малки сърповидни тичинки, покрити с прашец, потръпваха на своите тънки зеленикави краченца. Вътрешната повърхност беше нежно кадифена. Долавяше се приятен, леко сладникав мирис, по нещо напомнящ на аромата на пръст – никакъв парфюм, разбира се, не би могъл да се сравни с този естествен

аромат.

Фелисити гледаше цветето като омагьосана, без да откъсва очи и сякаш забравила за вкаменените в очакване деца. Едно от тях се разшава и това я върна към действителността.

– Благодаря ви – промълви тя – за това прекрасно цвете... Как се казва?

Изглежда никой не знаеше това.

– А кой го донесе?

Малко момиченце от втората редица леко порумения и промълви свенливо:

– Аз, госпожице Фрай.

– А не знаеш ли името му, Мариел?

– Не, госпожице. Просто го намерих и си помислих, че е красиво и сигурно ще ви хареса – обясни детето смутено.

– Много ми харесва, Мариел. То е направо възхитително! Колко мило, че си решила да ми го подариш.

След като полюбува на цветето още минутка, тя премести вазичката встрани.

– Някой път ще ви прочета стихове на Уилиам Блейк. Там има такъв стих: „Да видиш света в пясъчно зрънце и небето – в чашка на цвете...“ А сега да се върнем към нашите занимания, загубихме доста време.

Когато децата заизлизаха от класната стая, госпожица Фрай помоли Мариел да остане.

– Още веднъж ти благодаря за цветето – каза тя. – Едничко ли беше там, където го намери?

– О, не, госпожице, бяха три или четири храста.

– А къде беше? Бих искала да си имам едничко с корен.

– Намерих ги до фермата на господин Хоукинс. В края на полето, където се разби самолетът.

– Където се разби самолетът ли?

– Да, госпожице.

Фелисити отново се отпусна на стола и заби поглед в цветето. Момиченцето пристъпваше от крак на крак.

– Мога ли да си тръгвам? – попита то накрая.

– Да, да, разбира се – отвърна Фелисити, без да вдигне очи.

Самолетът се беше разбил преди около година, в една тиха лятна вечер, когато и хората, и природата се приготвяха за сън. Разкъса тишината с протяжния си вой. Беше като кръст от сребристо фолио на фона

на светлото небе. Въпреки навика да не обръща внимание на самолетите, тогава Фелисити вдигна глава – беше наистина красив, като сребрилата нощна пеперуда. Когато започна да прави завой, лъчите на залязващото слънце блеснаха върху крилата му. След това внезапно напред сребристите избухна червеникав пламък и нощната пеперуда престана да съществува. Парченцата блестящо фолио се разлетяха на всички страни и започнаха да падат надолу. Подир най-голямото късче се виеше дим като черен погребален шлейф.

Ужасен трясък оглуши Фелисити. Стори й се, че парчетата падат върху нея. Падна по очи на земята и обви главата и ушите си с ръце в спонтанно желание земята да я погълне. После се чуха удари, земята се разлюля, тя вдигна очи и видя на стотина метра пред себе си изтърбушеното сребристо тяло на въздушния кораб, обгърнато от мятациите се езици на пламъка... Отново заби лице в земята. Не смееше да мръдне, защото очакваше онова да се взриви и се плашеше от металните късове. Продължи да лежи, докато не я прибраха спасителите.

Шок, казаха лекарите. Шок и страх. Оказаха й първа помощ, после полежа у дома няколко дни, за да дойде на себе си. Но видяното продължаваше да се върти в съзнанието й. Виждаше разрушенията, огъня, дима, спомняше си грохота и ударите в земята, оплакваше загиналите и цялата тъпота и безмисленост на света, който допуска да се правят такива неща, а те ще се правят, докато някой ден най-последно двете последни критични маси влязат в смъртоносна схватка.

Господи, молеше се тя, – нима и Ти не можеш да ги спреш? Та този свят не е само техен, че да си правят с него каквото си искат! Този свят е и Твой, и мой – един свят на душата, който те рушат със своите мозъци. Моля те, Господи, укроти ги, докато все още има време, както направи, когато смаза тяхната самонадеяност при въздигането на Вавилонската кула. Нима не можеш да го направиш, докато все още има надежда?

Сега, загледала в прекрасното цвете на масата, тя си спомни как се молеше тогава, след катастрофата. Мястото оградиха с тел и поставиха постове, за да не влиза никой. След това мъже в защитни униформи пълзяха по поляната с броячи в ръце, послушваха се в нещо и търсеха нещо.

Работата е в кобалта, казаха те. Фелисити се изненадваше, че тази красива боя, с която художниците рисуват синьото на морето, може да бъде опасна. Но се оказа друг кобалт, много опасен. Значи учените бяха изпортили и това...

Госпожица Симпсън, учителката по физика, обясни на Фелисити, че кобалтът не винаги е смъртоносен, всичко зависело от дозата. Оказва се, че на борда на самолета е имало оловна кутия с радиоактивен кобалт, предназначен за някаква болница. При взрива кутията се отворила и това било много опасно, затова кобалтът трябва да бъде намерен.

– Защо да е опасно? – попита Фелисити и госпожица Симпсън й обясни популярно за въздействието на гама-лъчите върху живата материя.

След няколко седмици търсачите си отидоха доволни. Не бяха открити следи от радиоактивен кобалт, махнаха постове, но оградата си остана – просто като граница на участъка, който една година не трябва да се обработва.

И ето – от грохота, от огъна, от разрушенията, от радиацията се бе появило това прекрасно цвете. Фелисити продължи да му се наслаждава, после погледна празните чинове, където доскоро седяха розовобузес-ти деца.

– Сега разбирам – промълви тя на пустотата. – Излиза, че твърде слаба е моята Вяра.

* * *

Госпожица Фрай не искаше да иди сама до мястото на катастрофата. Затова помоли Мариел да я съпроводи в събота и да й покаже точно мястото, където растат тези дивна цветя. Когато пресякоха ливадата и наближиха ограденото място, видяха самотен мъж в джинси и с риза, който сякаш току-що смъкваше от раменете си тежък метален цилиндър. Фелисити го разпозна – беше малкият син на фермера Хоукинс.

– Трудна работа е да мъкнеш на рамо три галона хербицид в тая горещина – сякаш се извини той, бършейки потта от лицето си.

Фелисити погледна надолу. Сред разните плевели видя няколко от онези цветя – вече смазани от металния цилиндър.

– О! – възкликна Мариел. – Вие сте ги унищожили, а ние дойдохме точно за тях...

– Вземете си, нямам нищо против – отвърна момчето.

– Но ние искаме да ги откопаем с корените, за да ги присадим – обясни момиченцето през сълзи. – Те са толкова красиви!

– Така е – рече момчето, – но сте закъснели, аз вече ги напръсках. Не бива да се размножават и да заплевяват градината. Но букет можете да си наберете. Хербицидът не е отровен, състои се от някакви хормони, които спират развитието на растенията и те загиват. Страхотни неща

измислят днес учените, нали? Никога не знаеш какво ще им шукне в черепите.

Госпожица Фрай и Мариел си набраха по малко букетче от обречените цветя. Все още бяха прекрасни и ароматни.

– Колко са красиви! – повтори Мариел тъжно.

Фелисити я прегърна през раменцата.

– Да, много красиви, но мъртви. Но главното е, че са се появили. Значи ще се появят и някъде другаде. Природата постига своето.

Над главите им се чу воят на реактивен самолет. Мариел запуши уши с длани, а Фелисити проследи смалвящото се кръстче на фона на смутеното небе. После вдигна букетчето и заплаши нарушителя на спокойствието.

– Това е моят отговор, бандити такива! Това е по-силно от всички ваши взривове и пламъци!

– Аз ги мразя, мразя ги! – каза Мариел, изпращайки с поглед сребрилата точка.

– Аз също ги мразя – съгласи се Фелисити, – но вече не страхувам от тях, защото вярвам в силите на Природата. Тези цветя са доказателство. Те са моето оръжие в борбата срещу злото, моят еликсир на живота. Както е казал поетът:

Това е вино от цветя, на сърцето мили –
то има своята вълшебна и целебна сила.

КРАЙ

© 1955 Джон Уиндъм

John Wyndham
Wild Flower, 1955

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/466>]